

ЗЕМЛЯКІ

Заўсёды родная краіна бацькоў

Удзельнік народнага ансамбля “Надзея” Аляксей Кравец прадстаўляе беларускую дыяспару Паўладарскай вобласці ў Каардынацыйным савеце моладзі пры Асамблеі народа Казахстана. Ён вывучае родную культуру і марыць прыехаць на Кангрэс маладзёжных суполак беларусаў замежжа.

Кацярына Мядзведская

Бачылі б вы, як гарэлі вочы маладога металурга, нашага суайчынніка з Казахстана Аляксея Краўца, калі ён расказваў пра пездку ў Жлобін — на Беларускі металургічны завод. Пад час гутаркі ў таварыстве “Радзіма”, дзе я сустрэлася з удзельнікамі гурта “Надзея” і кіраўніком культурнага цэнтру “Беларусь” Любоўю Богнат, Аляксей прызнаўся, што на падобным прадпрыемстве працуе і ён, толькі ў Паўладары. Часта, расказваў, да іх прыязджаюць жлобінскія спецыялісты: разам з казахстанскімі калегамі яны ўкараняюць у вытворчасць новыя тэхналогіі. Вось і Аляксею пашанцавала: пад час прыезду на Радзіму ён на свае вочы пабачыў, як працуюць беларускія металургі.

Дарэчы, у Беларусі хлопец, унук перасяленцаў з гэтай зямлі, быў упершыню. За тры тысячы кіламетраў не так проста дабрацца да краіны бацькоў, якую ён лічыць, між іншым, роднай. “Дзе б ні быў, усім заўсёды кажу: я — беларус! — прызнаецца Аляксей. — Для мяне было дзіўна, што аднагодкі ў Беларусі захоплены поп-культурай, а народных песень амаль не ведаюць”. Разам з сябрамі-ўдзельнікамі гурта “Надзея” Аляксей вырашыў паправіць становішча, і на адной з мінскіх дыскатак замест музыкі з кампакт-дыскаў гучала жывая, беларуская ў выкананні маладых артыстаў з Казахстана. Пасля такога імправізаванага канцэрта да спевакоў падыходзілі многія хлопцы і дзяўчаты, распыталі, хто яны і адкуль, дзякавалі. “Сапраўды, трэба пажыць за мяжой, каб

Салісты гурта “Надзея” з Паўладара прадстаўляюць беларускую культуру ў Палацы дружбы ў Алматы

ацаніць тое духоўнае багацце, якім мы валодаем, — разважае А. Кравец. — І палюбіць — усім сэрцам!”

З маленства Аляксей наведаў заняткі ў школе нацыянальнага адраджэння, што створана пры культурным цэнтры “Беларусь” у Паўладары. Там вывучаў мову і гісторыю Бацькаўшчыны. Менавіта адтуль яго захапленне беларускай культурай, зацікаўленасць традыцыямі, абрадамі. Дарэчы, і сцэнарыі ўсіх народных святаў, што адзначаюць суайчыннікі ў горадзе на поўначы Казахстана, піша таксама Аляксей.

Малады, нераўнадушны да справы хлопец — мусіць, галоўны памочнік кіраўніка цэнтру “Беларусь” Любоўі Богнат. Разам яны дбаюць пра касцюмы і музычныя інструменты для творчых гуртоў цэнтру. А гэта — “Крыніца”, “Надзея”, “Жаўраначак”. Робяць расклад урокаў у школе нацыяналь-

нага адраджэння, набываюць рэчы для этнаграфічнага музея, які працуе пры суполцы.

А яшчэ Аляксей Кравец уваходзіць у Каардынацыйны савет моладзі пры Асамблеі народа Казахстана, прадстаўляе ў ім беларускую дыяспару Паўладарскай вобласці. Удзельнічае ў міжнародных фестывалях, сустрэчах маладзёжных актывістаў з розных краін, круглых сталах. Усюды клапоціцца пра справы беларускасці, агучвае патрэбы суайчыннікаў у Казахстане. І многае вырашаецца. Напрыклад, у Паўладары нядаўна пабудаваны Дом дружбы. У вялікім прыгожым будынку месціцца і офіс беларусаў, прычым яго арэнду, а таксама камунальныя выдаткі аплочвае дзяржава. Больш таго, стабільную зарплату атрымліваюць педагогі, якія працуюць з творчымі калектывамі. Сёння ж суайчыннікі нават задумалі запрасіць настаўніцу бе-

ларускай мовы менавіта з Беларусі. “Для школы адведзены асобны клас, у ім — найноўшае тэхнічнае абсталяванне, — гаворыць Аляксей Кравец, — ёсць магчымасць і для правядзення дыстанцыйнага навучання. Ды пры вывучэнні роднай мовы, культуры, гісторыі, як мне падаецца, куды важней асабісты кантакт”.

Вельмі б хацелася паўладарскім суайчыннікам пасябраваць і з аднагодкамі-землякамі ў іншых краінах, пазнаёміцца з творчасцю самадзейных маладзёжных гуртоў. Для гэтага, лічыць Аляксей, было б добра правесці нешта накшталт Маладзёжнага фестывалю беларусаў замежжа ці Кангрэс маладзёжных суполак. Думаецца, з такімі энергічнымі людзьмі як, Аляксей Кравец і Любоўя Богнат, якія ў справу ўкладваюць душу, задумы маладых беларусаў Казахстана здзейсяцца.

ЯК СПРАВЫ, ДЫЯСПАРА?

Хутка будзе наваселле

Кацярына Аляксандрава

Кнігі, атрыманыя ад Мінскага гарвыканкама, знойдуць месца ў бібліятэцы Беларускай абшчыны Малдовы

Сама бібліятэка будзе ў Цэнтры інфармацыі, які адкрыецца ў Кішыніве сёлета — да Дня Незалежнасці Беларусі. Цэнтр стане месцам сустрэч для суайчыннікаў, якія пражываюць у гэтай краіне. У ім землякі будуць адзначаць нацыянальныя святы, важныя падзеі ў жыцці суполак, абмяркоўваць надзённыя пытанні і праблемы.

У будучым цэнтры будзе і незалежная школа — ужо з новага навучальнага года за парты сядуць слухачы для вывучэння беларускай мовы, літаратуры, гісторыі.

Па словах старшыні савета Беларускай абшчыны Малдовы Юрыя Статкевіча, да адкрыцця цэнтру падрыхтавана адпаведная атрыбутыка — нацыянальныя касцюмы, зборнікі песень, сцэнарыі святаў і абрадаў, традыцыйныя сувеніры — з дрэва, ільну, саломкі, шмат іншых экспанатаў, звязаных з беларускай культурай, гісторыяй, народнымі звычаямі.

Цэнтр інфармацыі ўсталёўваецца пры падтрымцы пасольства Беларусі ў Малдове, Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта, адміністрацыі Партызанскага раёна Мінска. За апошнія, дарэчы, у беларускай суполкі наладжаны сяброўскія сувязі — некалькі год таму была падпісана дамова аб супрацоўніцтве.

Нядаўна ж за актыўную дзейнасць Каардынацыйны савет Беларускай абшчыны Малдовы атрымаў ад Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Леаніда Гулякі разам з ганаровай граматай і каштоўныя падарункі — тэлевізар і DVD, якія таксама знойдуць месца ў Цэнтры інфармацыі.

СУПОЛЬНАСЦЬ

Утульны дом у цэнтры Еўропы

(Заканчэнне.)

Пачатак на сяр. 1)

Яшчэ адна нагода для перавыдання альбома — з’яўленне і рэгістрацыя новых нацыянальна-культурных аб’яднанняў грамадзян у краіне. Да таго ж у новым выданні пададзена інфармацыя і пра Кансультацыйны міжэтнічны савет, створаны пры Упаўнаважаным па справах рэлігій і нацыянальнасцяў, які прадстаўляе інтарэсы нацыянальных супольнасцяў перад органамі ўлады. Асобны старонкі альбома прысвечаны Рэспубліканскаму фестывалю нацыянальных культур. Як вядома, чарговы, ужо дзявяты фестываль пачаўся летась у чэрвені, а заключныя

яго мерапрыемствы традыцыйна пройдуць летам 2012 года ў Гродне.

Пра тое, наколькі шырока ў Беларусі прадстаўлены розныя этнасы, сведчаць лічбы з альбома. У краіне зарэгістравана больш за 180 грамадскіх аб’яднанняў 26 нацыянальных супольнасцяў, у тым ліку і ўсебеларускіх і міжнародных па статусе. Яны жывуць цікавым паўнацэнным жыццём, маюць адметны досвед не толькі культурна-асветніцкай, але і адукацыйнай, інфармацыйнай, дабрачыннай працы. Этнасуполкі актыўна ўдзельнічаюць ва ўшанаванні ветэранаў, даглядаюць месцы пахавання воінаў, што загінулі пад час

вызвалення Беларусі ад фашыстаў. Важна, што з 2010 года нацыянальна-культурныя аб’яднанні вядуць пошук месцаў пахавання сваіх землякоў у Беларусі, складаюць спісы тых суайчыннікаў, хто ваяваў на яе тэрыторыі. Адно з апошніх масавых мерапрыемстваў, у якім традыцыйна ўдзельнічаюць творчыя калектывы этнасуполак, — дабрачынная акцыя “Нашы дзеці”, якая праходзіла ў Калядна-навагоднюю пару па ўсёй краіне.

Яшчэ адзін знакавы штрих у шматколернай палітры міжнацыянальнага жыцця: у Беларусі ў розных навучальных установах вывучаюцца ў розных формах

іўрыт, украінская, польская, літоўская, новагродская мовы. Працуюць дзве школы з польскай мовай навучання (у Гродне і Ваўкавыску) і дзве школы з літоўскай мовай навучання (у вёсках Пеляса і Рымдзюны Гродзеншчыны). Увогуле ж пры этнааб’яднаннях створана больш за 60 школ выхаднога дня, у якіх родную мову вывучаюць каля 5 тысяч чалавек 14 нацыянальнасцяў. А ўніверсітэты ў Брэсце, Гродне, Мінску ўжо рыхтуюць выкладчыкаў літоўскай, польскай, украінскай моваў.

На прэзентацыі альбома “Беларусь шматнацыянальная” гаварылася, што шэраг этнасуполак маюць свае перыядычныя выданні.

Удзельнікі фестывалю нацыянальных культур у Гродне